

„Poniższy tekst zawiera wierny zapis nauczania prezentowanego w wersji video przy uwzględnieniu podpisów, slajdów, grafiki oraz ilustracji użytych do prezentacji danego materiału. Z tego powodu zapisany tekst może czasem wydać się dziwny i niezgrabny. Dodatkowo mogą pojawić się błędy gramatyczne często niedopuszczalne w pracach literackich. Zachęcamy i zalecamy, by poniższy tekst nauczania był używany wraz z wersją video.”

=====

Prorok na wygnaniu.

Część 13: Wojny i Spustoszenia (Daniel 11)

Witam ponownie w naszym studium Księgi Daniela. W ostatnim nauczaniu omówiliśmy Daniela 10, gdzie Daniel otrzymał wizję po trzech tygodniach postu. Anioł, który przyniósł mu wizję, wyjaśnił, że nie był w stanie tego zrobić bez pomocy innego anioła, Michała. Wizja ta miała ciężki, fizyczny wpływ na Daniela i anioł musiał kilka razy go wzmacniać, by przeżył to doświadczenie.

W tym nauczaniu umówimy 11 rozdział Daniela, który opisuje większość wizji, jaką otrzymał Daniel. W rozdziale 11 Daniel dowiaduje się o nowym królestwie Grecji, które zastąpi królestwo Persji. W szczególności dowiaduje się o królu greckim Antiochu Epifanesie i o tym, co zrobi z Jerozolimą. Zaczniemy od wersetu pierwszego.

Daniel 11:1

W pierwszym roku Dariusza Meda stanąłem, aby go pokrzepić i wzmocnić.

Ten pierwszy werset kontynuuje myśl z ostatniego wersetu rozdziału 10. W ostatnim wersecie rozdziału 10 anioł, który ukazał się Danielowi, powiedział: I nie ma nikogo, który by mężnie stał przy mnie w tych sprawach, oprócz Michała, waszego księcia. Tutaj, na początku rozdziału 11, anioł ten mówi, że pomógł Michałowi w pierwszym roku panowania Dariusza, Meda. Czyli miałyby to miejsce dwa lata wcześniej, kiedy to Persja podbiła Babilon. Król perski, Cyrus, zwolnił Żydów z niewoli i pozwolił im powrócić do swojej ziemi. A ponieważ Michał jest aniołem, który strzeże Izraela, logiczne byłoby, że Michał chciałby, aby Persja podbiła Babilon, aby mogła ona uwolnić Izraela. Mogło być tak, że ci dwaj aniołowie wspomagali Persję w jej podboju Babilonu. Choć początkowo Persowie byli wielce pomocni Żydom, to jednak w tym momencie życia Daniela, Persowie nie pozwalali Żydom na odbudowanie Świątyni. To jest ten okres, który jest opisany u Ezdrasza, rozdział 4. Więc chociaż Michał mógł pomagać Persom w podboju Babilonu, to Michał walczy teraz przeciwko Persom, gdyż Persowie są teraz przeszkodą dla Izraela. Po tym wstępie anioł wyjaśnia, że Izrael nie zawsze będzie walczył z Persją, ale że w przyszłości

będzie miał innego wroga. Wizja przedstawia nam ciąg historycznych wydarzeń, które wiodą do tego nowego wroga. Pierwsze wydarzenie to atak Persji na Grecję.

Daniel 11:2

A teraz oznajmię ci prawdę: Oto jeszcze trzech królowie będą panować w Persji, potem czwarty wzbogaci się o wiele bardziej niż wszyscy, a gdy się umocni w swoich bogactwach, podburzy wszystkich przeciw królestwu Grecji.

Z historii wiemy, że tym czwartym królem był Kserkses I, który w 480 r. p.n.e. poprowadził wielką kampanię przeciwko Grekom. Kampania ta okazała się wielką porażką. Pomimo całej swojej militarnej potęgi, Persja nie była w stanie kontrolować terenów greckich. W ostateczności, w niełasce, Kserkses był zmuszony do odwrotu. Grecy nigdy nie zapomnieli o tym, że Persowie próbowali ich podbić. Z tego miejsca w wersecie 2 skaczemy naprzód 150 lat, by dostać się do wydarzeń z kolejnego wersetu.

Daniel 11:3-4

I powstanie potężny król, który będzie sprawował wielką władzę, i będzie czynił według swojej woli. A gdy on się umocni, jego królestwo zostanie pokruszone i rozdzielone na cztery strony świata, ale nie między jego potomków i nie według władzy, jaką sprawował. Jego królestwo bowiem zostanie wykorzenione, a dostanie się innym, ale nie tym.

Wersety te mówią o Aleksandrze Wielkim. O greckim królu, który zaatakował i podbił perskie imperium. O Aleksandrze wspominaliśmy przy omawianiu Daniela 8. Przedstawiony był jako wielki róg u kozła, który nadbiegł z zachodu i podeptał Persów. Aleksander faktycznie rządził wielką potęgą i robił, co chciał. Jednak w roku 323 p.n.e., niedługo po tym, jak podbił Persję, Aleksander zmarł. Przekroczył dopiero 30-kę i nie miał żadnych potomków. Ostatecznie czterech generałów Aleksandra podzieliło jego królestwo między sobą. Ten podział królestwa był także opisany w rozdziale 8. Wielki róg kozła został ułamany i na jego miejscu wyrosły cztery mniejsze, reprezentując sobą tych czterech generałów i cztery królestwa, jakie utworzyli. Te cechy są opisane także tutaj, w wersetach 3 i 4. Zaraz po tym, jak Aleksander objął władzę, jego królestwo załamało się. Nie przeszło na jego potomków, lecz zostało podzielone między cztery inne osoby. Zanim przejdziemy do dalszych wersetów, spójrzmy na nieco historii. Jedno z greckich królestw, jakie pojawiło się po śmierci Aleksandra, znane było jako Królestwo Seleucydów. Stolicą Królestwa Seleucydów była Antiochia, która znajduje się w dzisiejszej Syrii, na północ od Izraela. Kolejne z czterech królestw było znane jako Królestwo Ptolemejskie. Centrum Królestwa Ptolemeuszów była Aleksandria, która znajduje się w Egipcie, czyli na południe od Izraela. Ponieważ centrum tej wizji stanowi Izrael, zatem te narody nazywane są zgodnie z tym, gdzie się znajdują w stosunku do ziemi Izraela. Przez resztę tej wizji Królestwo Seleucydów zwać się będzie „północ”, zaś Królestwo Ptolemejskie zwać się będzie „południe”. Po wersecie 4 wizja skacze w przód o kolejne 70 lat, kiedy to król południa stara się zawrzeć pakt z królem północy. Jednakże ten pakt nie udaje się tak, jak był planowany.

Daniel 11:5-6

Wtedy umocni się król południa oraz jeden z jego książąt. Ten będzie mocniejszy od niego i będzie panować, a jego władza będzie władzą rozległą. Lecz po upływie kilku lat połączą się, bo córka króla południa przybędzie do króla północy, aby zawrzeć przymierze. Ona jednak nie otrzyma siły ramienia ani on nie ostoi się ze swoim ramieniem. Ale zostanie ona wydana, a z nią ci, którzy ją sprowadzili, jej syn oraz ten, co ją umacniał w tych czasach.

Z historii dokładnie wiemy, kim ci królowie byli. Królem południa był król Ptolemeusz II.

Dał swoją córkę królowi Antiochowi II, z królestwa Seleucydów, w nadziei zawarcia wiecznego przymierza pomiędzy nimi. Jednakże tak jak mówiła wizja, przymierze to nie przetrwało. Antioch ostatecznie rozwiódł się z córką Ptolemeusza, a ona i jej jedyny syn zostali zgładzeni. To w taki sposób córka Ptolemeusza „nie ostała się ze swoim ramieniem”. Zatem ta próba utworzenia sojuszu między północą i południem skończyła się całkowitą klęską. Co stało się po tej nieudanej próbie? - Wyjaśnia to wizja.

Daniel 11:7-9

Potem z latorośli jej korzenia powstanie ktoś na jego miejsce, kto nadciągnie ze swoim wojskiem, wkroczy do twierdzy króla północy, będzie rządził nimi i zwycięży. Także ich bogów wraz z ich księżętami i drogimi naczyniami ze srebra i złota uprowadzi do niewoli do Egiptu; i będzie bezpieczny przez wiele lat od króla północy. A król południa wtargnie do królestwa i wróci do swojej ziemi.

Po śmierci Ptolemeusza II tron przejął jego syn Ptolemeusz III. Nazywano go „odrośl z jej korzenia”, gdyż był on bratem tej kobiety, która wyszła za mąż, by utworzyć to przymierze z północą. Ponieważ przymierze, w którym brała udział jego siostra, upadło, Ptolemeusz III zaatakował królestwo Seleucydów i zagrabił wielu ludzi i wiele cennych naczyń, które zabrał ze sobą do Egiptu. I znowu wszystko wydarzyło się dokładnie, jak mówiła wizja. Po zwycięstwie Ptolemeusza konflikt między północą i południem na chwilę przygasł. Ale, jak zapowiada to wizja, te dwa królestwa będą walczyć ze sobą przez pokolenia.

Daniel 11:10-13

Ale jego synowie będą walczyć i zgromadzą mnóstwo wielkich wojsk. Jeden z nich nadciągnie z siłą jak powódź i przejdzie. Potem wróci i wojskiem będzie nacierać aż do jego twierdzy. Wtedy król południa, będąc rozjuszony, wyruszy i będzie walczył z nim, to jest z królem północy. Uszykuje wielkie mnóstwo, ale to mnóstwo zostanie wydane w jego rękę. A gdy to mnóstwo zostanie rozbite, jego serce się wywyższy, a choć powali dziesiątki tysięcy, nie umocni się. Wróci bowiem król północy i uszykuje większe mnóstwo niż poprzednie, i po upływie kilku lat przyjdzie na pewno z wielkim wojskiem i mnóstwem bogactw.

Ogromnie wiele dzieje się w tych wersetach, ale to wszystko mamy udokumentowane w historii. Król Seleucydów, Antioch III, najechał swoją armią na tereny Ptolemeusza i próbował zmusić ich, by oddali mu ziemię i władzę. To wywołało u Ptolemeuszów wściekłość i w roku 217 p.n.e. Ptolemeusz IV zaatakował w Gazie Antiocha i pokonał go. Gdy jednak Ptolemeusz IV zmarł, Antioch zbudował kolejną armię i kolejny raz zaczął zdobywać terytoria dla Seleucydów. Zatrzymajmy się na chwilę i prześledźmy, co do tej pory wydarzyło się w wizji Daniela. Po pierwsze, Persowie zaatakowali Greków. Potem Grecja podbija Persję. Potem Grecja dzieli się na cztery mniejsze królestwa, włączając w to północ i południe. Królestwa te walczą między sobą przez wiele lat. Możemy zapytać, dlaczego miałyby to być ważne dla Daniela? Pamiętajmy, Daniel troszczył się o swój lud, o Izrael, i o ich miasto, Jerozolimę. Jak na razie ani Izrael, ani Jerozolima nie byli wspomniani w tej wizji. Zaraz jednak pojawią się w tej wizji. Jerozolima znajdowała się dokładnie pomiędzy królestwami północy i południa. I było kwestią czasu, by także Izrael pojawił się w tym konflikcie. Zobaczmy zaraz, jak to się stało i co się z nimi przez to stało. Kontynuujmy.

Daniel 11:14-16

W tych czasach wielu powstanie przeciwko królowi południa. Synowie zbójców spośród twego ludu powstaną, aby utwierdzić widzenie, ale upadną. Nadciągnie więc król północy, usypie wały i zdobędzie miasta warowne, a nie oprą się ramiona południa ani jego lud wybrany, i nie będą mieć siły, by stawić opór. Ten, który nadciągnie przeciwko niemu, uczyni według swojej woli, i nie będzie nikogo, kto by mu się

przeciwstawił; stanie też w pięknej ziemi, która zostanie zniszczona przez jego rękę.

W roku 200 p.n.e. Antioch III z powodzeniem przejął miasto Sydon, znane z tego, że było bardzo dobrze ufortyfikowane i trudne do zdobycia. To jest to miasto warowne, wspomniane w wersecie 15. Potem Antioch dotkliwie pobił Ptolemeuszów w bitwie pod Panium. To dało mu kontrolę nad Gazą. A Gaza jest częścią Kanaanu. A zatem Antioch rzeczywiście stanął w pięknej ziemi, jak to zapowiadał werset 16. Jediną zagadkową rzeczą jest znaczenie tego, co mówi werset 14: *Synowie zbójców spośród twego ludu powstaną, aby utwierdzić widzenie, ale upadną*. Nie jest jasne, o jakiej wizji jest tutaj mowa lub jak ci zapalczywi Żydzi mieli starać się ją wypełnić. Historyk, Józef Flawiusz, pisze, że Żydzi przyjęli Antiocha i zaopatrywali jego armię, gdy walczył z Ptolemeuszami, ale nie ma żadnej wzmianki, by ci Żydzi byli zapalczywi lub że chodzi o jakąś wizję. Być może w przyszłości pojawią się jakieś historyczne fakty, które wyjaśnią nam ten fragment prorocstwa. Poza tym jednym jesteśmy w stanie znaleźć wszystkie szczegóły dotyczące wersetów 14-16 w zapiskach historycznych, opisujących Antiocha III. Wizja Daniela dalej opisuje szczegóły działania tego człowieka.

Daniel 11:17-19

Potem zwróci swoją twarz, aby przyjść z siłą całego swego królestwa, i będzie wyglądał, jakby szukał zgody, i uczyni tak: da mu córkę piękną, aby doprowadził go przez nią do zguby. Ale ona nie będzie go wspierać ani nie będzie za nim. Potem zwróci swoją twarz ku wyspom i zdobędzie ich wiele. Ale pewien wódz położy kres jego zniewadze, ponadto odpłaci mu za tę zniewagę. Dlatego zwróci swoją twarz ku twierdzom swojej ziemi, lecz potknie się i upadnie, i nie będzie już znaleziony.

Brzmi to skomplikowanie, ale dane historyczne nam to wyjaśniają. W roku 197 p.n.e. Antioch zawarł przymierze, dając Ptolemeuszowi V za żonę swoją córkę. To przymierze, chwilowe, zakończyło się wojną na południu. W związku z czym Antioch przesunął swoje armie na północ i próbować podbić wybrzeże, które dziś znamy jako Grecję. Jednak Glabrio, dowódca rzymski, stanął mu na drodze i zatrzymał go, powstrzymując tę zniewagę – jak mówi to werset 18. W roku 190 p.n.e. Rzym pokonał Antiocha w bitwie pod Magnezją. Po tym wszystkim Antioch całkowicie wycofał swe siły z zachodu. Ale wciąż pragnąc coś podbić, Antioch zaatakował miasta na wschodzie, ale został zabity, gdy próbował obrabować świątynię [Bela] w Elamie. To w taki sposób potknął się, upadł i już go nie było. Mówił o tym werset 19. Dochodzimy teraz do wydarzeń, które zdecydowanie miały wpływ na Izraela. Podboje Antiocha III zostały powstrzymane. Ptolemeusze zatrzymali go na południu. Rzym powstrzymał go na zachodzie. A on sam zmarł z rąk Elamitów na wschodzie. Jednakże udało mu się przejąć kontrolę nad Judeą. Kiedy tron objął jego syn, Seleukos IV, próbował wycisnąć z Izraela dodatkowe środki, o czym czytamy w kolejnych wersetach.

Daniel 11:20-21

I powstanie na jego miejsce taki, który roześle poborców w chwale królestwa. Ale po niewielu dniach zostanie zniszczony, lecz nie w gniewie ani nie w bitwie. Potem powstanie na jego miejsce człowiek godny pogardy, któremu nie dadzą godności królestwa. Przyjdzie jednak w pokoju i zdobędzie królestwo pochlebstwem.

Seleukos IV był winny Rzymowi ogromną ilość pieniędzy i próbował to zapłacić, starając się zabrać je ze skarbca Świątyni w Jerozolimie. W taki sposób był „poborcą danin”. Seleukos został ostatecznie zamordowany, a tron przeszedł na jego młodszego syna, który był jeszcze dzieckiem. Niedługi czas potem to dziecko także zostało zamordowane. Tak się jakoś stało, że po tych dwóch morderstwach, tron przeszedł w ręce brata Seleukosa, Antiocha IV. Antioch IV był najmłodszym synem Antiocha III. To on był tym „człowiekiem godnym pogardy”, bez godności królewskiej, który przejął królestwo pochlebstwami. Czyli mówi nam, że on nie miał być królem. Antioch dodał sobie tytuł Epifanes, co oznacza „objawienie Boga”. Gdy tylko przejął władzę, ten

arogant nie tracił czasu i zaczął siać zamęt i zniszczenie.

Daniel 11:22

A ramionami, jakby powodzią, zostaną porwani sprzed jego oblicza i skruszeni, a także książę przymierza.

Występuje tu hebrajskie słowo 'zeroa', które literalnie oznacza ramię, jako część ciała. Metaforycznie oznacza ono siłę np. armia. I choć armie są mocne, to słowo 'zeroa' raczej nigdy nie odnosi się do armii. Więc werset ten raczej odnosi się do jakichś sił lub potężnych przeciwników Antiocha, który „zostanie porwany i skruszony”, a nie do sił militarnych. Historycznie patrząc, jednym z oponentów Antiocha, który został porwany i skruszony, był Judejczyk, arcykapłan Oniasz. Antioch chciał zhellenizować całe swoje królestwo, co oznaczało życie według greckich standardów oraz czczenie greckich bogów. Jednak Oniasz nie chciał, by Żydzi zostali zhellenizowani, bo był on wierny Jahwe. A Jahwe nakazuje Swemu ludowi, by nie kłaniali się bogom innych narodów. Oniasz był fałszywie oskarżony i wygnany z Izraela przez grupę skorumpowanych kapłanów, którzy popierali Antiocha. Na końcu został zamordowany w roku 171 p.n.e. To Oniasz może być tym księciem przymierza z wersetu 22, ponieważ wiódł on Izraela do posłuszeństwa Bożemu przymierz. Po usunięciu Oniasza lud nie miał silnego przywódcy, który by stał przeciwko wpływowi greckim. Po tym, jak został zabity, sprawy w Jerozolimie szybko zaczęły się pogarszać. To w tym czasie Antioch ponownie zaczął toczyć wojnę swojego ojca z Ptolemeuszami i najechał Egipt, co jest opisane w kolejnych kilku wersetach.

Daniel 11:23-28

Po zawarciu przymierza z nim będzie postępował zdradliwie. Nadciągnie bowiem i umocni się z niewielkim ludem. Nieoczekiwanie wkroczy nawet do najbogatszych miejsc prowincji i uczyni to, czego nie czynili jego ojcowie ani ojcowie jego ojców. Łup, zdobycz i bogactwo rozdzieli między nich. Uknuje plany przeciw warowniom, ale do czasu. Potem pobudzi swoją moc i swe serce przeciw królowi południa z wielkim wojskiem. Król południa przygotowuje się do walki z wielkim i potężnym wojskiem, ale się nie oprze, gdyż obmyślą przeciwko niemu zdradę. Ci, którzy jedzą jego chleb, zniszczą go, gdy jego wojsko najedzie jak powódź, i padnie wielu zabitych. Obaj królowie w swych sercach będą mieli złe zamiary i przy jednym stole będą mówić kłamstwa; ale to się im nie uda, gdyż koniec będzie w jeszcze innym wyznaczonym czasie. Potem powróci do swojej ziemi z wielkim bogactwem, a jego serce zwróci się przeciwko świętemu przymierz; tak będzie działał i wróci do swojej ziemi.

Wiele się dzieje, ale, jeszcze raz, dane historyczne potwierdzają każdy detal. W roku 169 p.n.e. Antioch zawarł rozejm z miastem Peluzjum, które graniczyło z Egiptem. Ale ten rozejm był podstępem i zaatakował, i zdobył to miasto, gdy było ono niechronione. W ten sposób „postąpił zdradliwie” po tym, jak „zawarł przymierze”. Jego podbój był wielkim sukcesem, armie Ptolemeuszów po prostu były za słabe. Antioch rozdzielił „łupy, zdobycze i bogactwo”, starając się spłacić wielu zagranicznych przywódców, by oni nie próbowali przejąć tych części Egiptu, które on właśnie podbił. Przywódcy ci wzięli te pieniądze i zgodzili się na takie warunki. Ptolemeusz VI również zgodził się na to, choć ani dla niego, ani dla jego królestwa nie były to dobre warunki. Historycy uważają, że otrzymał złą radę od swoich doradców, i w taki to sposób „ci, którzy jedzą jego chleb” zniszczyli go. Gdy zdał sobie sprawę z tego złego układu, kilka miesięcy później Ptolemeusz zerwał układ, na jaki się zgodził. Czyli obaj królowie „mówili kłamstwa przy jednym stole”. Antioch oczywiście nie wiedział, że Ptolemeusz zamierzał zerwać ten rozejm, więc nim się to stało, wyprowadził swe armie z Egiptu i wrócił do swego domu na północy, „wrócił do swojej ziemi”. W drodze do domu zatrzymał się w Jerozolimie. Żydzi byli już spóźnieni w płaceniu swoich zobowiązań Seleucydom, więc Antioch zamierzał zebrać tę daninę, skoro już był w okolicy. Panujący wtedy arcykapłan był strasznie skorumpowany i zapłacił Antiochowi niektórymi

naczyniami świątynnymi, więc Antioch faktycznie „powrócił do swojej ziemi z wielkim bogactwem”. Stąd brał też udział w „niegodziwości przeciwko przymierzu”.

Powtórzę, każdy detal z tych wersetów zgadza się z historycznymi zapiskami. Przystopujmy na chwilę i pomyślmy, jak te wydarzenia z wizji wpłynęły na Izraela. Ciągłe wojny między Seleucydami i Ptolemeuszami mocno naciskały na Żydów. Gdy wydawało się, że Antioch zwycięży, przywódcy Izraela starali się mu przypodobać. Lecz czyniąc tak, odrzucili te rzeczy, które czyniły ich szczególną Bożą własnością. Odwrócili się od zwyczajów swoich ojców, od Bożego Prawa. Zaczęli naśladować inne zwyczaje i służyć obcym bogom. Usunęli nawet święte naczynia ze Świątyni i oddali je na zapłatę daniny. W tempie, w jakim to robili, Jerozolima stałaby się wkrótce kolejnym greckim miastem. Żydzi staliby się kolejną podbitą grupą ludzi, służącą greckim bogom, a nie szczególną własnością Jahwe, jaką mieli być. Wszystko to już brzmi źle, lecz sprawy się dla nich jeszcze pogorszą. Gdy Antioch dowiedział się, że Ptolemeusz zerwał przymierze, wrócił do Egiptu z kolejną armią. Ale nie poszło mu tak, jak miał nadzieję.

Daniel 11:29-30

W czasie wyznaczonym wróci i skieruje się na południe, ale nie powiedzie mu się tak jak za pierwszym i drugim razem. Przeciwko niemu bowiem wyruszą okręty z Kittim, będzie przygnębiony, wróci i rozgniewa się na święte przymierze; tak będzie działał. I znowu wróci, i zawrze porozumienie z tymi, którzy opuścili święte przymierze.

W roku 168 p.n.e., zanim Antioch był w stanie dotrzeć do stolicy Ptolemeusza, został on 'przechwycony' przez rzymskiego dowódcę, który na statkach sprowadził swą armię do Egiptu. Statki te, w swej wędrówce z Rzymu, mijają Cypr, który Hebrajczycy zwali Kittim. Dowódca przekazał Antiochowi, że nie wolno mu atakować Egiptu. Antioch nie chciał wszczynać walki z Rzymianami, więc zawrócił, a w drodze do domu jeszcze raz zatrzymał się w Jerozolimie. Jednak tym razem był w strasznie złym nastroju z powodu tego, jak Rzymianie go upokorzyli. Gdy zobaczył Żydów, którzy nie chcieli się dać zhellenizować, ogarnęła go wściekłość, zbezczeszczył Świątynię i brutalnie prześladował każdego, kto trzymał się Jahwe.

Daniel 11:31

A powstaną przez niego wojska, które zbezczeszczą świątynię-twierdzą i zniosą codzienną ofiarę, a postawią obrzydliwość spustoszenia.

Te wydarzenia są jeszcze bardziej szczegółowo opisane w 1 Machabejskiej. Oto co tam jest powiedziane.

1 Machabejska 1:54-61

Piętnastego dnia miesiąca Kislew sto czterdziestego piątego roku zbudował na ołtarzu całopaleń ohydę spustoszenia, a w okolicznych miastach Judy zbudowali ołtarze. Koło drzwi domów i na placach składali ofiary kadzielne. Księgi Prawa, które znaleźli, podarli i spalili. Jeśli u kogokolwiek została znaleziona Księga Przymierza i jeśli ktoś zachowywał Prawo, to z wyroku króla był zabijany. Wykorzystując swoją siłę, czynili to Izraelitom – tym, którzy zostali każdego miesiąca pochwyceni w miastach. Dwudziestego piątego dnia miesiąca składali ofiary na ołtarzu, który był umieszczony na ołtarzu całopaleń. Według dekretu skazali na śmierć kobiety, które obrzezały swoje dzieci. A także skazali na śmierć ich domowników oraz tych, którzy je obrzezali. Powiesili im na szyjach niemowlęta.

1 Machabejska opisuje wiele takich okropności, jakie miały miejsce podczas tego prześladowania, jednak wizja Daniela skupia się głównie na tym, co wydarzyło się ze Świątynią. To, co Daniel nazywa obrzydliwością spustoszenia, w 1 Machabejskiej nazwane jest ohydą spustoszenia. Tą ohydą był bożek. Prawdopodobnie posąg greckiego boga, Zeusa. Ta obrzydliwość

zbezczęściła Świątynię i nie kapłani nie mogli już tam więcej składać ofiar spalanych. Daniel 8 mówi o tej samej obrzydliwości.

Daniel 8:13-14

Wtedy usłyszałem jednego ze świętych mówiącego, a inny święty zapytał tego, który mówił: Jak długo będzie trwać widzenie o codziennej ofierze i przestępstwie spustoszenia, a świątynia i wojsko będą podane na podeptanie? I powiedział do mnie: Aż do dwóch tysięcy trzystu wieczorów i poranków. Wtedy świątynia zostanie oczyszczona.

Tutaj mamy „przestępstwo spustoszenia”. Po hebrajsku 'hapesza szomem'. Różni się to nieco od słów z Daniela 11, gdzie mamy „obrzydliwość spustoszenia” lub 'haszikuc meszomem'. W naszym nauczaniu na temat Daniela 8 wymieniliśmy wszystkie powody, dlaczego ten fragment z Daniela 8 odnosi się do działań Antiocha IV. Zatem wydaje się jasne, że obrzydliwość spustoszenia oraz przestępstwo spustoszenia są tym samym. Ale mamy jeszcze jedno określenie na tę rzecz – ohyda spustoszenia. Mowa o bożku z 1 Machabejskiej. 1 Machabejska została napisana po grecku, a greckie określenie przetłumaczone jako „ohyda spustoszenia” to 'bdelugma eremoseos'. Jest to to samo określenie, jakiego użył Jaszua w Mateuszu 24.

Mat 24:15-16

Gdy więc zobaczycie obrzydliwość spustoszenia, o której mówił prorok Daniel, stojącą w miejscu świętym (kto czyta, niech rozumie); wtedy ci, którzy będą w Judei, niech uciekają w góry.

To samo greckie wyrażenie użyte w Mateuszu jest również użyte w 1 Machabejskiej 1:54. Odnosi się ono zarówno do „obrzydliwości spustoszenia” z Daniela 11:31, jak i do „przestępstwa spustoszenia” z Daniela 8:13. Wszystkie te określenia mówią o tej samej rzeczy, o bożku, jaki Antioch wstawił do Świątyni. Słowa Chrystusa z Mateusza ostrzegają uczniów o innym bożku, jaki pojawi się później, ale to temat na inną rozmowę. Wracamy do wizji Daniela. Po tym, jak Antioch postawił obrzydliwość spustoszenia, oto co dzieje się dalej.

Daniel 11:32-35

A tych, którzy będą postępować niegodziwie przeciwko przymierzu, splugawi pochlebstwem. Ale lud znający swego Boga umocni się i będzie działać. A rozumni wśród ludu będą nauczać wielu, ale będą padać od miecza, od ognia, od niewoli i od łupu przez wiele dni. Gdy padną, będą mieli niewielką pomoc i wielu przyłączy się do nich pochlebstwem. Spośród tych rozumnych niektórzy padną, aby byli doświadczeni, oczyszczeni i wybieleni aż do czasu ostatecznego, bo to jeszcze potrwa aż do czasu wyznaczonego.

Użyte tu określenie 'splugawi pochlebstwem' może być nieco mylące. Hebrajskie słowo przetłumaczone jako 'splugawi' najczęściej wiąże się ze zdrajcami, nie pochlebcami. Czytając 1 Machabejską, widzimy, że Antioch niezmordowanie prześladował Żydów, zabraniając im praktykowania jakiegokolwiek części ich religii. Niektórzy Żydzi ulegli Antiochowi, mimo iż oznaczało to zaparcie się Boga i swego własnego ludu. To byli ci, którzy zostali zwiedzeni pochlebstwami lub, bardziej właściwie, stali się zdrajcami. Niektórzy Żydzi nie poszli na kompromis w wierze i zostali zabici. To są ci, którzy padli. Jedną z grup Żydów, którzy są znani jako Machabeusze, uciekła w góry i utworzyła zbrojny oddział. To są ci, którzy stali twardo i działali. I chociaż byli liczebnie przewyższeni i niedozbrojeni, ci powstańcy potrafili cudem kilkukrotnie pokonać armię Antiocha. W ostateczności zmusili Greków do całkowitego wycofania się z Judei. Chociaż wierni Żydzi ostatecznie zwyciężyli, wielu z nich zginęło, opierając się greckiemu prześladowaniu. Jak wspominaliśmy, oni byli tymi, którzy padli od miecza i ognia, od

niewoli i od złupienia. Użyte tu słowo 'padną' jest tym samym słowem, użytym w wersecie 19 na określenie śmierci Antiocha III, gdzie czytamy: „potknie się i upadnie, i nie będzie już znaleziony”. A zatem ci, którzy są mądrzy i stoją twardo, będą zabijani. Jednak, jak mówi wizja, ci mądrzy, którzy zostali zabici, zostaną „doświadczeni, oczyszczeni i wybieleni”. Cóż to oznacza? Cóż, ostatnia część wizji Daniela opisuje zmartwychwstanie umarłych. Oto jak to zmartwychwstanie jest opisane.

Daniel 12:2-3

A wielu z tych, którzy śpią w prochu ziemi, obudzi się, jedni do życia wiecznego, a drudzy ku hańbie i wiecznej pogardzie. Ci, którzy są mądrzy, będą świecić jak blask firmamentu, a ci, którzy przyprowadzili wielu do sprawiedliwości – jak gwiazdy na wieki wieków.

Przy zmartwychwstaniu ci, którzy są mądrzy, obudzą się do życia wiecznego. Ci sami, mądrzy, opisani są dalej w wersecie 10.

Daniel 12:10

Wielu będzie oczyszczonych, wybielonych i doświadczonych, ale bezbożni będą postępować bezbożnie. Żaden bezbożny nie zrozumie, ale mądrzy zrozumieją.

A zatem mądrzy, którzy powstaną do życia wiecznego, to ci sami, którzy są doświadczeni, oczyszczeni i wybieleni. To są ci sami, którzy padli i zostali zabici, gdy sprzeciwili się prześladowaniu i zepsuciu Antiocha w Danielu 11. Czyli wizja ta mówi nam, że ci Żydzi, którzy byli prawi i gorliwi dla Bożego Prawa, zostaną nagrodzeni za swoją wierność. Nawet jeśli nie przetrwali swojej walki z Grekami, Bóg nagrodzi ich przy zmartwychwstaniu. W 2 Machabejskiej widzimy tę nadzieję zmartwychwstania. Są to słowa żydowskiej matki do jej syna, gdy miał zostać zabity za swoją wiarę.

2 Machabejska 7:29

Nie bój się tego kata, lecz stań się godny twoich braci i przyjmij śmierć, abym w czasie miłosierdzia odzyskała ciebie razem z nimi.

Ci, którzy byli prześladowani i zabijani w tamtym czasie, mieli nadzieję na zmartwychwstanie. Daniel mówi nam, że zmartwychwstanie nie nastąpi szybko, lecz nastanie w wyznaczonym czasie. Omówimy to szczegółowo, gdy będziemy omawiać końcówkę tej wizji z Daniela 12. A na razie kontynuujemy wydarzenia z Daniela 11.

Daniel 11:36-39

A król uczyni według swojej woli, wyniesie się i wywyższy się ponad każdego boga; będzie mówić dziwne rzeczy przeciwko Bogu bogów i poszczęści mu się, aż dokona się gniew. To bowiem, co zostało postanowione, dokona się. Nie będzie miał względu ani na boga swoich ojców, ani na pożądanie kobiet, ani na żadnego boga, gdyż wyniesie się ponad wszystko. Zamiast tego będzie czcił boga twierdz; boga, którego nie znali jego ojcowie, będzie czcił złotem, srebrem i drogocennymi kamieniami, i kosztownościami. Tak postąpi w twierdzach obcego boga, a którego uzna i obdarzy sławą. I sprawi, że będą panowali nad wieloma, i rozdzieli im ziemię jako zapłatę.

W tym momencie wizja przestaje opisywać wydarzenia w sposób chronologiczny i zaczyna streszczać odrażające rzeczy, jakie Antioch dokona w ciągu swego życia. Mówi, że Antioch wywyższy się ponad wszystko. Jak wspomnieliśmy wcześniej, Antioch nazwał się 'Epifanes', co znaczy 'objawienie Boga'. I był on pierwszym królem Seleucydów, który przedstawiał się jako bóg na monetach, które miały jego wizerunek. Faktycznie wywyższał się ponad wszystko, zwłaszcza

ponad Jahwe, którego Świątynię sprofanował i którego lud pragnął zniszczyć. Przeprowadzał także bezprecedensowe i dziwaczne rytuały religijne, na przykład przeprowadzając ślub, w którym żenił się z perską boginią. To może być to uczczenie kosztownymi darami boga, którego nie znali jego ojcowie. Tam, gdzie jest powiedziane, że 'podzieli ziemię jako zapłatę' wielu ludzi uważa, że sprzedał on kawałki swego królestwa, lecz tak naprawdę zrobił coś przeciwnego. Antioch płacił innym za to, by umocnić swoją kontrolę nad różnymi fragmentami swego królestwa. Wizja ta przedstawia Antiocha jako tego, który kupuje wpływy i rozdaje bogactwa między swymi przyjaciółmi. I właśnie tak jest znany również w innych źródłach historycznych. Tak jak w innych fragmentach wizji, szczegóły z tych wersetów potwierdzone są w innych źródłach historycznych. Doszliśmy teraz do najbardziej kontrowersyjnej części tej wizji. Wszystko, co omówiliśmy do tej pory, zgadza się z innymi danymi historycznymi prawie co do joty. Jednak kolejny fragment zawiera szczegóły, które – jak mówią niektórzy – nie zgadzają się z historią. Przeczytajmy to sobie, a potem porozmawiamy o tych rzekomych rozbieżnościach.

Daniel 11:40-45

A pod koniec czasu będzie z nim walczył król południa; ale król północy uderzy na niego jak burza z rydwanami, jeźdźcami i licznymi okrętami, wtargnie do krajów, zaleje je i przejdzie. Potem wkroczy do pięknej ziemi i wiele [krajów] padnie. Te jednak ujdą z jego rąk: Edom, Moab i pierwsi z synów Ammona. Wyciągnie swą rękę po kraje, a ziemia Egiptu nie zdoła mu ująć. Opanuje skarby złota i srebra oraz wszystkie kosztowności Egiptu, a Libijczycy i Etiopczycy pójdą za nim. Ale wieści ze wschodu i z północy przestraszą go. Dlatego wyruszy z wielkim gniewem, aby wielu wygubić i wytepić. I rozbije namioty swego pałacu między morzami na pięknej górze świętej; ale jego koniec przyjdzie na niego i nikt mu nie pomoże.

Krytycy mówią, że nie ma wzmianek o ataku Ptolemeusza na Antiocha IV po prześladowaniu w Jerozolimie. Tym bardziej nie było żadnej wielkiej bitwy na ziemi i na morzu, którą wygrałby Antioch, jak sugeruje opisywać to Daniel. Dalej, żadne inne źródła nie mówią, by był jakiś sojusz między Seleucydami a Libijczykami lub Kuszytami. Z powodu tych rzekomych nieścisłości historycznych niektórzy uważają, że Daniel przedstawia fałszywe prorocstwo. Niektórzy mówią, że ta część wizji musi mówić o kimś innym niż Antioch IV, może nawet o kimś z przyszłości.

Czy więc ci krytycy mają rację? Czy da się połączyć tę część wizji z faktami historii?

Cóż, odpowiedzmy najpierw na drugą sprawę, że wizja ta odnosi się do kogoś innego, a nie do Antiocha IV. Ciężko sobie wyobrazić, aby tak miało być. Każdy szczegół tej wizji z tych wersetów zgadzał się idealnie z życiem i poczynaniami Antiocha Epifanesa. Od tego, jak osiągnął władzę, poprzez styl rządzenia, jego bezprecedensową politykę religijną, to, jak jego podbój Egiptu został powstrzymany przez Rzymian, aż do tego, jak zbeczczył Świątynię w Jerozolimie. Każdy pojedynczy detal z wersetów od 20 do 39 pasował do historycznych danych, opisujących Antiocha IV. Dochodząc do wersetu 40, wciąż mówimy o tym samym królu, o królu północy. Nie ma innego króla Seleucydów, pasującego do tego opisu. Niektórzy mówią, że jest to opis jakiegoś króla z przyszłości, ale to wydaje się niemożliwe. Królestwo Seleucydów zostało pokonane przez Rzymian i dawno zniknęło. Nie ujrzymy już żadnego króla Seleucydów. Jediną osobą, czy to z przeszłości, czy z przyszłości, która sensownie pasuje do tych wersetów, jest Antioch IV.

A to nas sprowadza do pierwszej sprawy, że ta część Daniela jest po prostu niewłaściwa. Czy ta wizja zawierała każdy detal poprawny, aż dotąd? Czy wersety 40-45 dają fałszywe przepowiednie? Nie, tak się nie dzieje! Szczegóły z tych wersetów, wydające się przeczyć historii, da się, tak naprawdę, z łatwością wyjaśnić. Spójrzmy najpierw na sojusz między Seleucydami a Libijczykami i Kuszytami. Chociaż prawdą jest, że nie mamy zewnętrznych potwierdzeń na taki sojusz, jest całkiem możliwe, że taki sojusz istniał i że po prostu nie został opisany w innych źródłach historycznych. Wiele rzeczy się działo, o jakich historycy albo nie mieli pojęcia, albo uważali, iż nie są warte wzmianki. Więc nie jest to jakimś zmartwieniem, że ten szczegół nie został

wymieniony w innych źródłach. Sam ten szczegół wcale nie dyskredytuje tej części Daniela. A wiedząc, jak wiele szczegółów ten rozdział Daniela opisuje prawidłowo, nie mamy powodów powątpiewać w prawdziwość tego jednego.

Rozważmy teraz kolejną rzekomą nieścisłość. Wielką bitwę między północą i południem. Jest to znacznie większy problem. To nie jest jakiś drobiazg, jaki można by zbyć. Rzymscy historycy obszernie pisali o potyczkach militarnych między Seleucydami i Ptolemeuszami. Opisywali naturę sojuszy, jakie były zawierane, ruchy ich wojsk, a zwłaszcza miejsca i wyniki ich bitew. To dzięki tym zapiskom mamy pewność w dokładności, jeśli chodzi o resztę Daniela 11. Ciężko sobie wyobrazić, że ci historycy, którzy zwracali tak wiele uwagi na szczegóły bitew, by 'zapomnieli' wspomnieć o tak wielkiej bitwie między tymi królestwami, w której zginęły dziesiątki tysięcy. To nie jest jakiś szczegół, jaki mógłby im umknąć. Dlaczego więc ta wizja wydaje się przedstawiać bitwę, która nigdy się nie wydarzyła?

Cóż, odpowiedź brzmi, że ta bitwa się wydarzyła i mamy historyczne świadectwa mówiące o niej. Ale problemem jest to, że ludzie źle odczytali tę część Daniela. Wielu ludzi uważa, że bitwa z wersetu 40 musiała się wydarzyć po zbezczeszczeniu Świątyni z wersetu 31. Jednakże nie o tym ten fragment Daniela mówi. Wersety 40-45 podsumowują dalej życie Antiocha, co rozpoczęło się w wersecie 36. To znaczy wersety 36-45 dają podsumowanie znaczących rzeczy, jakich dokona Antioch. A większość tych rzeczy miała miejsce, zanim zbezczeszczył Świątynię. Te wersety powtarzają informacje, jakie już zostały dane w tej wizji. Mówiąc konkretnie, bitwa z wersetów 40-43 jest tą samą bitwą, jaką opisują wersety 25-28. Gdy się bliżej przyjrzymy tym fragmentom, to wyraźnie widać, że opisują one to samo wydarzenie. Oba fragmenty mówią, że południe zaatakuje pierwsze, ale to północ wygra bitwę. Oba fragmenty mówią, że król północy złupił Egipt i zabrał jego bogactwo do siebie. Oba fragmenty mówią, że po drodze do domu zatrzymał się w Ziemi Świętej. Wszystkie te szczegóły potwierdzone są również w innych źródłach historycznych. Porównajmy na przykład wersety 40-43 z urywkiem z 1 Machabejskiej.

Daniel 11:40-43

A pod koniec czasu będzie z nim walczył król południa; ale król północy uderzy na niego jak burza z rydwanami, jeźdźcami i licznymi okrętami, wtargnie do krajów, zaleje je i przejdzie. Potem wkroczy do pięknej ziemi i wiele krajów padnie. Te jednak ujdą z jego rąk: Edom, Moab i pierwsi z synów Ammona. Wyciągnie swą rękę po kraje, a ziemia Egiptu nie zdoła mu ująć. Opanuje skarby złota i srebra oraz wszystkie kosztowności Egiptu, a Libijczycy i Etiopczycy pójdą za nim.

1 Machabejska 1:16-19

Kiedy Antioch opanował królestwo, postanowił też królować nad ziemią Egiptu, aby władać dwoma królestwami. Wszedł do Egiptu z wielkim wojskiem, wozami bojowymi i słoniami, z jeźdźcami i wielką flotą. Wszczął wojnę przeciwko Ptolemeuszowi, królowi Egiptu. Ptolemeusz wystraszył się i uciekł. Padli liczni ranni. Antioch zajął ufortyfikowane miasta i złupił ziemię egipską.

Kiedy spojrzymy na ten fragment w jego kontekście i weźmiemy pod uwagę świadectwo historii, to widać dość wyraźnie, że Daniel 11:40-45 opisuje te same wydarzenia, wymienione już wcześniej w tym rozdziale, dodają parę szczegółów. Na przykład, że Antioch rozbija swoje namioty. Te wersety wcale nie stoją w sprzeczności z historią! Prawdę mówiąc, doskonale zgadzają się z historią. Po prostu musimy je umieścić w odpowiednim czasie, przed zbezczeszczeniem Świątyni. Ale to daje nam kolejne pytanie. Dlaczego ta informacja jest powtarzana? Dlaczego wizja dwukrotnie opowiada Danielowi o bitwie? Mówiąc krótko, informacja z wersetów 36-45 była bardzo ważna dla tego pokolenia, które znało Antiocha. Musieli się oni pilnować, kiedy Antioch IV został królem, a zwłaszcza to, kiedy pokonał on Egipt w wielkiej bitwie, gdyż niewiele po tym uderzył on w Jerozolimę. Ta informacja została powtórzona, by podkreślić te rzeczy, na jakie ludzie mieli baczyć.

Podsumujmy krótko historię opisaną tu, w Danielu 11. Werset 2 opisuje perskiego króla Kserksesa atakującego i podrażniającego Greków w roku 480 p.n.e. Wersety 3-4 opisują greckiego króla Aleksandra, który zaatakował i pokonał Persję, ale zmarł w roku 323 p.n.e., pozostawiając swoje królestwo, które zostało podzielone na cztery części. Wersety 5-6 opisują wczesne lata dwóch jego części, Seleucydów i Ptolemeuszy. Około roku 252 p.n.e. królowie Antioch II i Ptolemeusz II próbowali, poprzez małżeństwo, zawrzeć przymierze, lecz to przymierze się rozsypało. Wersety 7-9 opisują, jak i dlaczego to przymierze upadło. Ptolemeusz III zaatakował Seleucydów i podbił dość spore terytorium. Wersety 10-19 opisują pojawienie się króla Seleucydów, Antiocha III, który w latach 212 - 197 p.n.e. pomścił straty swego ojca i odzyskał ziemie od Ptolemeuszy, włączając w to Judeę. Werset 20 mówi o synu Antiocha, Seleukosie IV, który objął tron w roku 187 p.n.e. i próbował obrabować Świątynię w Jerozolimie; później został zamordowany. Werset 21 opisuje, jak brat Seleukosa IV, Antioch IV, objął tron w roku 175 p.n.e. Wersety 22-28 opisują, jak Antioch walczył i pokonał Ptolemeuszy, jak zmusił ich do paktu, następnie wziął daninę z Jerozolimy, a z nią parę naczyń świątynnych. Wersety 29-35 opisują, jak Antioch w roku 168 p.n.e. wrócił, by zaatakować Egipt, lecz został powstrzymany przez rzymską armię. Swoją frustrację skierował na Jerozolimę, bezczeszcząc Świątynię i prześladując ludzi. Opisują także, jak pewna grupa ludzi, znana nam jako Machabeusze, stała twardo przy swojej wierze, opierając się armiom Antiocha i w ostateczności okazując się zwycięzcami. Wersety 36-39 podsumowują, jakim człowiekiem będzie Antioch IV, jak będzie uważał się za boga, jak nie będzie miał szacunku dla wartości religijnych swoich ojców. I na końcu, wersety 40-45 powtarzają, że Antioch będzie walczył i zwyciężył Ptolemeuszy, że to wszystko zdarzy się na krótko przed atakiem na Jerozolimę. Werset 45 kończy się opisem śmierci Antiocha w roku 164 p.n.e.

Lekcje Dla Nas

Wciąż jeszcze nie skończyliśmy z tą wizją. Ciągnie się ona w rozdziale 12. Ale czy z tego, co przeczytaliśmy do tej pory, wyciągniemy jakieś lekcje? Dla nas pojawiają się trzy takie. Pierwsza. Wizja ta kładzie wielki nacisk na wydarzenia z okresu Machabeuszów. To jest czas, kiedy Antioch IV zaatakował Jerozolimę i splugawił Świątynię. Musiało więc to oznaczać, że Bóg traktował te wydarzenia za dość istotne i chciał, by Daniel z wyprzedzeniem o nich wiedział. Rozdział 11 to drugi, a być może i trzeci raz, kiedy Bóg objawia Danielowi informacje o tym szczególnym okresie. Wydaje się, że i dla nas jest warto, byśmy coś o tym wiedzieli. Wydarzenia tego okresu opisane są w apokryficznych księgach 1 Machabejskiej i 2 Machabejskiej, i są one co roku przypominane podczas żydowskiego święta Chanuki.

Aby wszystko było jasne, księgi Machabejskie nie są w kanonie Biblii, a Chanuka nie jest świętym zgromadzeniem. Nie jest to święto wymagane od nas przez Biblię. Jednak historia stojąca za nim jest wspominana u Daniela i jest warta pamiętania. Jest to czas, kiedy Bóg w potężny sposób zadziałał na rzecz swego ludu. A jeśli nic więcej, warto przynajmniej o tym wiedzieć. Mamy nauczanie pt. „Moadim – Chanuka”, które szczegółowiej omawia ten okres, jeśli was to interesuje.

Druga lekcja jest taka, że Bóg precyzyjnie zna przyszłość. Bóg zapowiedział każdą istotną decyzję polityczną, jaką podejmą rządzący Seleucydami i Ptolemeuszami. Zapowiedział, jak będą przetrzucać swoje armie. I jakie będą wyniki bitew. Zapowiedział, kiedy i jak będą przeprowadzać relacje dyplomatyczne, i jakie powodzenie te próby będą mieć. Przewidział, komu powiedzie się w zdobyciu władzy, a kto ją straci. Zapowiedział, kiedy pewni ludzie umrą. Więc albo Bóg dokładnie wiedział, co się wydarzy, albo zainterweniował w historię, by te rzeczy się wydarzyły. W każdym z przypadków Boża wiedza i potęga jest naprawdę zdumiewająca. Jak to jest napisane.

Psalm 147:5

[Wielki jest nasz Pan i zasobny w moc; jego mądrość jest niezmierną.](#)

I na koniec, ten rozdział Daniela daje nam nadzieję i zapewnienie na przyszłość. W tym

rozdziale Bóg powiedział Danielowi o wielu tragicznych wydarzeniach, jakie się staną, włączając zwiędzenia, zabójstwa, wojny i spustoszenia.

Jak już wspomnieliśmy, każdy szczegół tej wizji stał się rzeczywistością. Włączając w to zbezczeszczenie Świątyni i zabicie mnóstwa Bożego ludu. Jednak Bóg zapewnia Daniela, że choć te klęski nadchodzą i nie da się ich uniknąć, nie oznacza to, że Boży ludzie są skazani na zgubę. Mówi Danielowi, że przetrwają tę katastrofę i nawet ci, którzy zginą, jeśli będą wierni, na końcu zostaną nagrodzeni. To brzmi podobnie do zapewnienia, jakie Jaszua dał swoim uczniom. I chociaż prorokował o strasznych rzeczach, jakie nadchodzą, wciąż ich zapewniał, że przejdą przez to i że nawet jeśli zginą, nie będzie to nadaremne. Oto kilka przykładów.

Jan 16:33

Na świecie będziecie mieć ucisk, ale ufajcie, ja zwyciężyłem świat.

Mateusz 24:9-13

Wtedy wydadzą was na udrukę, będą was zabijać i będziecie znienawidzeni przez wszystkie narody z powodu mego imienia. A wówczas wielu się zgorszy, będą się wzajemnie wydawać i jedni drugich nienawidzić. Powstanie też wielu fałszywych proroków i wielu zwiodą. A ponieważ wzmoże się nieprawość, miłość wielu oziębnie. Lecz kto wytrwa aż do końca, ten będzie zbawiony.

Objawienie 2:10

Nic się nie bój tego, co masz cierpieć. Oto diabeł wtrąci niektórych z was do więzienia, abyście byli doświadczeni, i będziecie znosić ucisk przez dziesięć dni. Bądź wierny aż do śmierci, a dam ci koronę życia.

Jako naśladowcy Chrystusa mamy to samo zapewnienie, jakie miał Daniel. Prawdą jest, że trudności, a nawet prześladowania i nieszczęścia na nas przyjdą. Nie da się tego uniknąć. Lecz jeśli jesteśmy Bożym ludem, jeśli wiernie trwamy, to przejdziemy przez to. A nawet, jeśli umrzemy, wciąż czeka nas korona życia.

O zmartwychwstaniu porozmawiamy sobie więcej w kolejnej części tej serii, gdy będziemy omawiać Daniela 12. Mam nadzieję, że się zobaczymy.

Ufam, że to nauczanie było błogosławieństwem. I pamiętajcie – wszystko badajcie. Szalom.

tłumaczenie – Bogusław Kluz

Więcej nauczań na ten temat i wiele innych znajdziesz na www.testeverything.net oraz na naszej Polskiej stronie www.wszystkobadajcie.net Wszystkie tłumaczenia i materiały wideo dostępne są na stronie <https://koscioldrogi.wordpress.com>

Szalom i niech was Jahwe błogosławi w chodzeniu w pełni Słowa Bożego.

EMAIL: Info@119ministries.com

FACEBOOK: www.facebook.com/119Ministries & www.facebook.com/WszystkoBadajcie

WEBSITE: www.TestEverything.net & www.ExaminaloTodo.net & www.WszystkoBadajcie.net

TWITTER: www.twitter.com/119Ministries#